FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	**Universitatea Babes-Bolyai Cluj-Napoca**
1.2 Facultatea	**Facultatea de Matematica si Informatica**
1.3 Departamentul	**Departamentul de matematica**
1.4 Domeniul de studii	**Informatica**
1.5 Ciclul de studii	**Licenta**
1.6 Programul de studiu / Calificarea	**Informatica romana**

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**Programare paralelă şi distribuită**						
2.2 Titularul activităţilor de curs	**Conf. Dr. Niculescu Virginia**						
2.3 Titularul activităţilor de seminar	**Conf. Dr. Niculescu Virginia**						
2.4 Anul de studiu	**3**	2.5 Semestrul	**5**	2.6. Tipul de evaluare	**E**	2.7 Regimul disciplinei	**Obligatoriu**

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuţia fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri					24
Tutoriat					5
Examinări					10
Alte activităţi:					-

3.7 Total ore studiu individual	55
3.8 Total ore pe semestru	125
3.9 Numărul de credite	5

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Fundamentele programarii, Programare orientata obiect • Structuri de date si algoritmi
4.2 de competenţe	• Abilitati de programare.

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	• Sala cu proiector
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	• laborator cu statii de lucru

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	Fiecarea student trebuie sa dovedeasca faptul ca a dobandit un nivel de cunostinte si intelegere a domeniului si ca este capabil (a) sa exprime aceste cunostinte; si, de asemenea, ca poate folosi aceste cunostinte in rezolvarea unor probleme prin implementarea solutiilor folosind programarea paralela si distribuita. **C6:** C6.1 Identificarea conceptelor si modelelor de baza pentru sisteme de calcul si retele de calculatoare. C6.4 Efectuarea de măsurători de performanţă pentru timpi de răspuns, consum de resurse. C6.5 Realizarea unor proiecte de rețele de calculatoare/arhicteturi paralele si distribuite

Competenţe transversale	**CT1** Aplicarea regulilor de muncă organizată şi eficientă, a unor atitudini responsabile faţă de domeniul didactic-ştiinţific, pentru valorificarea creativă a propriului potenţial, cu respectarea principiilor şi a normelor de etică profesională **CT3** Utilizarea unor metode şi tehnici eficiente de învăţare, informare, cercetare şi dezvoltare a capacităţilor de valorificare a cunoştinţelor, de adaptare la cerinţele unei societăţi dinamice și de comunicare în limba română și într-o limbă de circulație internațională

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Insusirea principalelor entitati si concepte cu care se opereaza in contextul programării paralele, concurente şi distribuite. - Prezentarea bazelor comunicării între procese şi threaduri, aflate pe acceeaşi maşină sau pe maşini aflate la distanţă. - Insuşirea bazelor specifice ale programării paralele, concurente şi distribuite - Cunoasterea, intelegerea paradigmelor si tehnicilor de baza ale programarii paralele. - Intelegerea si folosirea unor sabloane de proiectare pentru dezvoltarea aplicatiilor paralele. - Deprinderea folosirii unor frameworkuri pentru dezvoltarea aplicatiilor paralele si distribuite.
7.2 Obiectivele specifice	• Arhitecturi paralele şi sisteme de programare paralelă • Abilitatea de a aplica tehnici specifice programarii paralele in rezolvarea problem • Abilitatea de evalua cresterea de performanta obtinuta prin folosirea paralelizarii. • Abilitatea de a lucra independent sau in echipa pentru a rezolva probleme intr-un programare paralela si/sau distribuita. •

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
C1 Introducere generala in programarea paralela si distribuita - necesitatea folosirii paralelismului; - programare paralela vs. progr. distribuita, vs. Progr. Concurenta - niveluri de folosire a paralelismului	Expunere	
C2. Arhitecturi paralele – *Taxonomii* □ Pipeline □ Maşini vectoriale □ Sisteme grid şi clustere □ Supercalculatoare	Expuneri: concepte, exemple, studii de caz	
C3. Tipuri si modele de paralelism • Paralelism implicit vs. Paralelism explicit - Modelul Data-parallel - Modelul Message-passing (distributed memory) Modelul Shared-memory Procese versus fire de excutie • gestiunea proceselor	Expuneri: concepte, exemple, studii de caz	
C4. Mesage Passing parallel programing Programare paralela in medii cu memorie distribuita. *MPI*	Expuneri: concepte, exemple, studii de caz	
C5. Programare paralela in medii cu memorie partajata - C++ Threads, Java Threads	Expuneri: concepte, exemple, studii de caz	
C6. Concurenta – concepte Race-conditions, critical section, mutual exclusion, deadlock	Expuneri: concepte, exemple, studii de caz	
C7. Concurenta – concepte Sincronizare: monitoare, semafoare, variabile conditionale	Expuneri: concepte, exemple, studii de caz	
C8. Programare paralela in medii cu memorie partajata. - OpenMP.	Expuneri: concepte, exemple, studii de caz	
C9. Evaluarea performantei programelor paralele: complexitate-timp, complexitate-procesor, acceleratie, eficienta, cost; evaluare scalabilitate	Expuneri: concepte, exemple, studii de caz	
C10 *Data parallel programming*: Cadrul general de dezvoltare a aplicaţiilor GPU □ _Arhitectură; platforma NVIDIA □ _API de programare; modelul CUDA	Expuneri: concepte, exemple, studii de caz	

C11. . Faze in dezvoltarea programelor paralele (PCAM) - Partitionare, Comunicare, Aglomerare, Mapare Partitionare->Descompunere - functionala (task decomposition) - a domeniului de date(geometrica) distributii de date Granularitate, Grad de paralelizare(DOP), Task dependency	Expuneri: concepte, exemple, studii de caz	
C12- Sabloane pentru programarea paralela *Master-slaves; Task-Farm/Work-Pool; Divide &Impera; Pipeline*	Expuneri: concepte, exemple, studii de caz	
C13 Sabloane pentru programarea distribuita	Expuneri: concepte, exemple, studii de caz	
C14. Analiza comparativa generala a noilor concepte/tehnici/principii/sabloane introduse	studii de caz	

http://www.cs.ubbcluj.ro/~vniculescu/didactic/

Bibliografie

1. Ian Foster. Designing and Building Parallel Programs, Addison-Wesley 1995.
2. Michael McCool, Arch Robinson, James Reinders, Structured Parallel Programming: Patterns for Efficient Computation, Morgan Kaufmann, 2012 .
3. F. Buschmann, K. Henney, D. C. Schmidt. Pattern-Oriented Software Architecture Volume 4: A Pattern Language for
4. Grama, A. Gupta, G. Karypis, V. Kumar. Introduction to Parallel Computing, Addison Wesley, 2003.
5. D. Grigoras. Calculul Paralel. De la sisteme la programarea aplicatiilor. Computer Libris Agora, 2000.
6. B. L. Massingill, T.G. Mattson, and B. A. Sanders, A Pattern Language for Parallel Programming. Wesley Software Patterns Series, 2004.
7. V. Niculescu. Calcul Paralel. Proiectare si dezvoltare formala a programelor paralele. Presa Univ. Clujana, 2006.
8. D.B. Skillicorn, D. Talia. Models and Languages for Parallel Computation. ACM Computer Surveys, 30(2) pg.123-136, June 1998.
9. Distributed Computing Volume 4, Wiley. 2007.
10. M. Richards. Software Architecture Patterns. Understanding Common Architecture. Patterns and When to Use Them 2015 O'Reilly Media.
11. D. Schmidt (Author), M. Stal (Author), H. Rohnert (Author), F. Buschmann. Pattern-Oriented Software Architecture Volume 2: Patterns for Concurrent and Networked Objects Volume 2. Wiley, 2000.
12. B. Wilkinson, M. Allen, Parallel Programming Techniques and Applications Using Networked Workstations and Parallel Computers, Prentice Hall, 2002
13. E.F. Van de Velde. Concurrent Scientific Computing. Spring-Verlag, New-York Inc. 1994.
14. Boian F.M. Ferdean C.M., Boian R.F., Dragos R.C. Programare concurenta pe platforme Unix, Windows, Java. Ed. Albastra, grupul Microinformatica, Cluj, 2002.

1. ***, Tutoriale OpenMP
2. ***, Tutoriale MPI
3. ***, Tutoriale CUDA

8.2 Laborator		
L1 –L2 . Threads vs. Processes	Discutii, exemplificare, evaluare	
L2-L4 MPI - exemple	Discutii, exemplificare, evaluare	
L5. Test1 practic – programare distribuita MPI	Discutii, exemplificare, evaluare	
L6- L8. Concurenta – conditionari, sincronizari cu exemplificari C, Java	Evaluare	
L9. Probleme de sincronizare	Discutii, exemplificare, evaluare	
L10. Test2 practic – programare concurenta- multithreading		
L11. Client-Server	Discutii, exemplificare, evaluare	
L12 OpenMP	Discutii, exemplificare, evaluare	
L13-L14 CUDA	Evaluare	

Bibliografie aditionala

1. Eckel, B., Thinking in Java, 4th Edition, New York: Prentice Hall, 2006.
2. Larman, C.: Applying UML and Design Patterns: An Introduction to OO Analysis and Design, Berlin: Prentice Hall, 2004.
3. Fowler, M., Patterns of Enterprise Application Architecture, Addison-Wesley, 2002.

4. E. Gamma, R. Helm, R. Johnson, J. Vlissides, Design Patterns – Elements of Reusable Object Oriented Software, Ed. Addison Wesley, 1994.
5. J. Sanders, E. Kandrot. CUDA by Example. An Introduction to General-Purpose GPU Programming. Addison-Wesley. 2010.
6. A. WILLIAMS. C++ Concurrency in Action. PRACTICAL MULTITHREADING. MANNING, 2012.
7. ***, Tutoriale Java http://download.oracle.com/javase/tutorial/
8. ***, Tutoriale C# http://msdn.microsoft.com/en-us/library/aa288436%28v=vs.71%29.aspx
9. ***, Tutorial C++11
10. ***, OpenMP[http://openmp.org/wp/]
11. ***, MPI[http://www.mpi-forum.org/]

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul respecta recomandarile curriculei ACM si IEEE pentru studiile de informatica.
- Cursul apare in planurile de invatamant a celor mai importante universitati din tara si strainatate.
- Firmele de soft considera continutul cursului important pentru dobandirea unor abilitatiavansate de programare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.1 Curs	Cunoasterea conceptelor de baza	Examen scris	50%
10.2 Laborator	Folosirea conceptelor introduse la curs pentru rezolvarea unor probleme concrete	Programe de laborator - Evaluarea calitatii si completitudinii temelor primite	30%
		Teste practice	20%
10.4 Standard minim de performanţă			
o Media finala trebuie sa fie cel putin 5 (pe o scara de la 1 la 10). o Nota de la examenul scris cel putin 4.5 o Nota de la laborator cel putin 4.5			

Data completării Titular de curs Titular de seminar

..15.04.2020... Conf. Dr. Niculescu Virginia Conf. Dr. Niculescu Virginia

Data avizării în departament Director de departament

..... ….....